



НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Дондуков" № 52, тел: 0700 18 700, факс: (02) 9859 3099

Изх. № 24-38-29

Дата: 20.04. 2015 год.

КСО, чл. 6, ал. 2;

КСО, чл. 6, ал. 3;

КСО, чл. 6, ал. 11;

КСО, чл. 157, ал. 6;

КТ, чл. 293;

КТ, чл. 294;

ЗЗО, чл. 40, ал. 1, т. 1;

НЕВДПОВ, чл. 1, ал. 7, т. 2;

НЕВДПОВ, чл. 2, ал. 1;

НЕВДПОВ, чл. 2, ал. 2;

НЕВДПОВ, чл. 2, ал. 3.

Относно: дължими осигурителни вноски върху средствата, изразходвани от работодател за сметка на социалните разходи, за осигуряване на организирано столово хранене.

Във връзка с Ваше запитване, постъпило в Централно управление на Националната агенция за приходите, препратено по компетентност от Дирекция ОДОП гр., и заведено с вх. № 24-38-29/03.04.2015 г., изразявам следното становище:

Съгласно изложената фактическа обстановка в запитването през 2014 година едноличният собственик на търговското дружество решава да осигури на всички работници и служители и лица по договори за управление и контрол социални придобивки на основание чл. 294 от Кодекса на труда, изразяващо се в организирано столово хранене. Това решение е съгласувано на Общо събрание на работниците и служителите. С цел обособяване на зони за хранене е извършен ремонт на две помещения в сградата на дружеството, които са снабдени със самостоятелни електромери и водомери. Разходите за ремонтването и обзавеждането на столовите, за поддържането и функционирането им, за отопление и почистване се извършват за сметка на дружеството и на социалните разходи. Всички наети лица, които работят на три смени могат да се възползват от тази социална придобивка, като списъци и купони за храна няма. Храната се доставя от фирма за кетърингови услуги- по един вид ястие за всяка смяна, а след изтичане на месеца стойността на приготвената на нейна територия и доставена храна се фактурира на името на дружеството на база на реално изконсумираните ястия през месеца и се заплаща директно за сметка на социалните разходи.

Въпросът е дължат ли се осигурителни вноски върху средствата за социални разходи, изразходвани от дружеството за така описаното организирано столово хранене?

Съгласно чл. 6, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) доходът, върху който се дължат осигурителни вноски, включва всички възнаграждения, включително

начислените и неизплатени или неначислените и други доходи от трудова дейност. За работниците и служителите, осигурителните вноски се дължат върху получените, или начислените, но неизплатени брутни месечни възнаграждения, но върху не по-малко от минималния осигурителен доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии и върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (чл. 6, ал. 3).

Социално-битовото и културното обслужване на работниците и служителите, уредено в чл. 292 – чл. 300 от Кодекса на труда (КТ), се финансира със средства от работодателя и от други източници. Начинът на използването им се определя с решение на Общото събрание на работниците и служителите (чл. 293, ал. 1 от КТ). Тези средства не могат да се изземват и използват за други цели (чл. 293, ал. 2). Средствата за социално-битовото и културното обслужване на работниците и служителите (СБКО) могат да се изразходват от работодателите, самостоятелно или съвместно с други органи и организации, в направленията по чл. 294 от КТ:

1. организирано хранене съобразно рационалните норми и специфичните условия на труд;
2. търговско и битово обслужване, като изгражда и поддържа търговски обекти и бази за услуги;
3. транспортно обслужване от местоживеенето до местоработата и обратно;
4. бази за дълготраен и краткотраен отдых, физическа култура, спорт и туризъм;
5. бази за културни занимания, клубове, библиотеки и други;
6. подпомагане на младите и на новопостъпилите работници и служители;
7. задоволяване на други социално-битови и културни потребности.

Социалните придобивки, които работодателите предоставят на работниците и служителите по реда на посочените разпоредби, могат да се получават пряко от лицата в пари или в натура, както и косвено – за издръжка на столове, търговски обекти, бази за отдых и др.

За целите на осигуряването, за да бъдат разглеждани като социални разходи, средствата за СБКО следва да са предоставени по реда на чл. 293 и чл. 294 от Кодекса на труда.

Задължението за внасяне на осигурителни вноски върху средствата за социални разходи и основанията за възникването му са нормативно регламентирани в чл. 6, ал. 11 от КСО. Съгласно тази разпоредба върху средствата за социални разходи, **давани постоянно или периодично пряко на лицата по чл. 4, ал. 1 и ал. 2 (отменена от 01.01.2015 г.) от същия кодекс в пари или натура**, се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии", определен по реда на ал. 3 и ал. 5 и за допълнително задължително пенсионно осигуряване (чл. 6, ал. 11 във връзка с чл. 157, ал. 6 от КСО). Следователно, за да възникне задължение за внасяне на осигурителни вноски върху извършените социални разходи е необходимо те да се предоставят пряко, постоянно или периодично на осигурените лица.

Предвид уреденото по силата на чл. 40, ал. 1, т. 1 от Закона за здравното осигуряване уеднаквяване на осигурителния доход за държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване, върху средствата за социални разходи се дължат и здравноосигурителни вноски.

Разпоредбите на КСО по отношение елементите на осигурителния доход са доразвити в Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски (НЕВДПОВ).

На основание чл. 2, ал. 1 от наредбата осигурителни вноски се изчисляват и внасят върху сумите, изплатени или начислени и неизплатени за сметка на средствата за социални разходи пряко, постоянно или периодично в пари или в натура на лицата по чл. 4, ал. 1 и ал. 2 (отменена от 01.01.2015 г.) от КСО. В ал. 2 и ал. 3 са определени социалните разходи, върху които **не се дължат** осигурителни вноски. Осигурителни

вноски не се изчисляват и внасят върху средствата, предоставени за сметка на социалните разходи **за издръжка на столове (включително за поевтиняване на храната в тях)**, на здравни и лечебни заведения, детски заведения, почивни бази, поддържане на културни потребности на работниците и служителите, вноски за доброволно пенсионно осигуряване, доброволно здравно осигуряване и доброволно осигуряване за безработица и професионална квалификация, както и върху еднократните помощи в пари или в натура, изплатени на работниците и служителите за лекарства, при продължително боледуване, за раждане, при смърт на член от семейството или при други случайно настъпили събития. Осигурителни вноски не се изчисляват и внасят върху средствата, предоставени под формата на ваучери за храна на работници и служители, включително на лицата, работещи по договори за управление при условията на чл. 209, ал. 1 от ЗКПО.

От фактите и обстоятелствата, изложени в запитването, извършваните от дружеството социални разходи по организирано столово хранене са два вида:

Първият вид разходи са свързани с подготовката на помещенията, в които ще се извършва столовото хранене, както и тяхната текуща поддръжка и функциониране. Тези разходи не могат да се свържат пряко с лицата, които имат право на посочената социална придобивка. Същите попадат в хипотезата на чл. 2, ал. 2 от наредбата и върху тях не се дължат осигурителни вноски.

Вторият вид социални разходи са преки. Макар дружеството да заплаща стойността на доставената от кетъринговата фирма храна срещу издадена фактура за сметка на социалните разходи, лицата реално получават храната **пряко и в натура**. Разходите по осигуряването на безплатната храна не могат да се отнесат като разходи за издръжка на столовите, нито за поевтиняване на храната в тях, за да е приложима разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от наредбата.

Неприложима е и разпоредбата на чл. 1, ал. 7, т. 2 от наредбата, тъй като в случая не се касае за предоставяне на безплатна храна, предоставена в натура по чл. 285 от КТ на работниците и служителите, които работят в предприятия със специфичен характер и организация на труда.

Предвид изложеното, считаме, че върху средствата за социални разходи, изразходвани от дружеството за заплащане стойността на доставената храна, се дължат осигурителни вноски на основание чл. 6, ал. 11 от КСО и чл. 2, ал. 1 от НЕВДПОВ.

В заключение, следва да отбележим, че сумите за социални разходи, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски, не се включват при определянето на минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по икономическа дейност на осигурителя.

ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП:

/ГАЛЯ ДИМИТРОВА/